

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **nezl. A. Š.**, právně zastoupena Mgr. Ivou Svobodovou, advokátkou, se sídlem Leštínská 12, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 1. 2009, č. j. OAM - 846/VL - 01 - K01 - 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 11. 2009, č. j. 28 Az 4/2009 - 28,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, Mgr. Ivě Svobodové, advokátce, se sídlem Leštínská 12, Praha 9, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 2400 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Dne 13. 1. 2009, č. j. OAM - 846/VL - 01 - K01 - 2008, rozhodl žalovaný tak, že žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Hradci Králové žalobu, kterou krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud vycházel z toho, že žalobkyně vyjadřovala pouze obavu z fyzického násilí ze strany bývalého druhá své matky. Matka se však nepokusila hledat pomoc u státních či nevládních humanitárních organizací, přičemž z dostupných zpráv o zemi původu je podle krajského soudu zřejmé, že existovaly cesty, jak se pomoci dovolat. Pokud pak matka řešila svou situaci vycestováním ze země původu, ztotožnil se krajský soud se závěrem žalovaného o nedůvodnosti podané žádosti. Krajský soud na tomto podkladě rovněž konstatoval, že návrat žalobkyně do země původu, tedy na Ukrajinu, nepředstavuje postup České

republiky, který by byl v rozporu s přijatými mezinárodními závazky naší země a zásadou *non-refoulement*.

Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž uvádí, že soud nepřihlédl ke skutečnosti, že matka žalobkyně, pronásledovaná bývalým druhem, měla s ohledem na politické a ekonomické změny probíhající na Ukrajině velmi ztíženou možnost domáhat se ochrany před pronásledováním soukromé osoby u státních orgánů.

Nejvyššímu správnímu soudu je známo z úřední činnosti, a to z řízení vedeného pod sp. zn. 6 Azs 10/2010, že matka stěžovatelky - R. P., rovněž státní občanka Ukrajiny, přicestovala do České republiky dne 29. 1. 2006 a dne 25. 8. 2008 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z této žádosti i z protokolu o pohovoru k ní, který byl proveden dne 8. 9. 2008, vyplynulo, že matka stěžovatelky odjela v roce 2001 z Ukrajiny do Moskvy za prací. V Moskvě se seznámila s mužem, se kterým později otěhotněla. Vzhledem k tomu, že ji tento muž během těhotenství fyzicky napadal, odešla od něj zpět na Ukrajinu, kde se jí v roce 2002 narodila dcera - D. P. Matka stěžovatelky se ke svému bývalému druhu odmítala vrátit, ten jí však začal vyhrožovat odebráním dcery a přestože se matka stěžovatelky s dcerou D. skrývaly na Ukrajině, podařilo se mu zjistit jejich pobyt. Útočiště pak matka stěžovatelky se svou dcerou našly v České republice, kam v lednu roku 2006 obě odjely. V České republice matka stěžovatelky potkala muže ukrajinské národnosti, s nímž otěhotněla a se kterým dodnes žije. Na území České republiky se jí pak v roce 2008 narodila dcera - stěžovatelka. Matka stěžovatelky při pohovoru uvedla, že se neobrátila na státní orgány s žádostí o pomoc, neboť to shledávala bezpředmětným, a to vzhledem ke korupčnímu prostředí, které na Ukrajině panuje. Rovněž uvedla, že ji bývalý druh i nadále hledá a že se tedy nemůže do své vlasti vrátit, neboť by o dceru D. mohla přijít.

Dříve než Nejvyšší správní soud přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti, bylo na něm zhodnotit, zda kasační stížnost splňuje všechny formální náležitosti, které na ni klade soudní řád správní. Dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, napadené rozhodnutí je rozhodnutím, proti kterému lze tento mimořádný opravný prostředek ve smyslu § 102 s. ř. s. podat, a stěžovatelky jsou osobami, které byly účastníky řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo. Rovněž jsou řádně zastoupeny ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je -- kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce jako obecného poslání správního soudnictví - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování činnosti krajských soudů.

K otázce přijatelnosti kasační stížnosti, a tudíž výkladu pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. Dle tohoto usnesení je kasační stížnost přípustná: 1) ohledně právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) ohledně právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny odlišně, 3) v případě potřeby změnit výklad určité právní otázky dosud řešené správními soudy jednotně (tzv. judikатурní odklon) a 4) v případě, kdy by bylo v napadeném rozhodnutí správního soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se přitom v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud (a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, (b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Pokud jde o námitku stěžovatelky, že krajský soud nepřihlédl k tomu, že by se matka stěžovatelky na Ukrajině jen velmi těžce domohla ochrany, a to s ohledem na politické a ekonomické podmínky tam panující, konstatuje Nejvyšší správní soud, že krajský soud tuto eventualitu zohlednil, a to především v té části odůvodnění svého rozsudku, v níž například poukazyval na možnost obrátit se s žádostí o pomoc na nevládní humanitární organizace. V této souvislosti lze rovněž odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2003, č. j. 4 Azs 24/2003 - 68, dostupný na www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud zde shledal, že podmínky panující na území Ukrajiny umožňují občanům domáhat se efektivně ochrany u orgánů povolaných k ochraně práv občanů. Pokud se tedy matka stěžovatelky v nyní posuzovaném případě na policejní, či jiné orgány povolané k ochraně práv občanů neobrátila vůbec, nelze výhrůžky a hrozbu fyzických napadení ze strany jejího bývalého druha považovat za azylově relevantní důvod. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, v této souvislosti totiž vyplývá, že potíže se soukromými osobami mohou být důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatelka skutečně domáhala poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. Za situace, kdy matka stěžovatelky ani neučinila pokus o zajištění své ochrany prostřednictvím stížnosti u orgánů povolaných v zemi jejího původu k ochraně práv občanů, nelze dospět k závěru, že by jednání soukromé osoby, kterému byla vystavena, bylo ukrajinskými státními orgány podporováno, trpěno nebo že by proti němu ukrajinské orgány nebyly schopny poskytnout adekvátní ochranu (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2005, č. j. 3 Azs 412/2004 - 93, dostupný na www.nssoud.cz).

V případě jiné stěžovatelky, rovněž občanky Ukrajiny, která byla vystavena výhrůžkám a útokům ze strany svého bývalého manžela (srov. rozsudek č. j. 1 Azs 9/2005 - 43 ze dne 24. 8. 2005, dostupný na www.nssoud.cz), dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jednání takové osoby nebylo pronásledováním ve smyslu zákona o azylu, neboť v první řadě nebylo motivováno stěžovatelčinými politickými postoji či některou z jejích

sociálních charakteristik. Rovněž v nyní posuzovaném případě nejsou důvodem výhrůžek a dřívějších napadení matky stěžovatelky ze strany jejího bývalého druha její politické názory či některá z jejích sociálních charakteristik. Chování bývalého druha matky stěžovatelky je, jak vyplývá se spisového materiálu, odůvodněno skutečností, že s ním matka stěžovatelky již nadále neudrží partnerský vztah a neumožňuje mu kontakt s jeho dcerou D. P.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla usnesením krajského soudu ze dne 28. 1. 2010, č. j. 28 Az 4/2009 - 48, ustanovena zástupcem pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Iva Svobodová, advokátka, se sídlem Leštínská 12, Praha 9. Přestože byla advokátka přípisem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2010, č. j. 6 Azs 11/2010 - 59, vyzvána, aby svou odměnu vyčíslila a soudu sdělila, zda je plátkyní DPH či nikoli, na tuto výzvu nijak nereagovala. Nejvyšší správní soud jí tedy podle § 35 odst. 8 s. ř. s. a na základě skutečností zřejmých ze spisu přiznal odměnu za zastupování za jeden úkon právní služby spočívající ve vypracování podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky netvrdila ani nedoložila, že by uskutečnila poradu s klientkou, nemohl jí Nejvyšší správní soud přiznat odměnu za zastupování za úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b), neboť podle tohoto ustanovení nenáleží ustanovenému zástupci odměna již za samotné převzetí a přípravu zastoupení, nýbrž je vyžadována právě první porada s klientem. Podle § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 bod 5. přiznává tedy Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatelky odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč a náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 ve výši 300 Kč. Odměna zástupkyni stěžovatelky ve výši 2400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu